یادداشت

عواقب حذف یک جنبش مردمی

سهیلا محمدیان

سرانجام، دادگاه قانون اساسی ترکیه روز دوشنبه نخستین نشست خود را برای رسیدگی به درخواست انحلال حزب حاکم عدالت و توسعه برگزار و طی روزهای آتی رأی تاریخی خود را درمورد این حزب اعلام خواهد کرد.

اهمیت رأی این دادگاه به درخواست انحلال حزب حاکم که طی ماههای گذشته چنین عرصه سیاسی و اقتصادی ترکیه را ملتهب و پر تنش کرد در چیست؟ آنهم در کشوری که تقریباً مقوله انحلال احزاب به امری عادی تبدیل شده است.

شاید تفاوت این مقطع تاریخی در ترکیه نسبت به گذشته در این جمله «رجب طیب اردوغان» نخست وزیر و رهبر حزب حاکم نهفته باشد که گفته است: «آنچه امروز در ترکیه روی می‌دهد، دردهای ناشی از تغییرهستند.» برخی از نویسندگان و تحلیلگران مشهور ترکیه نظیر «احمد آلتان» نیز با اعتقاد به این دوران گذار بر این باورند که تحولی عمیق در جامعه ترکیه در حال وقوع است.

زمانی که اولین دولت ائتلافی اسلامگرای ترکیه به رهبری نجم‌الدین اربکان با کودتای ۲۸ فوریه ۱۹۹۷ که برخی بدان لقب «کودتای سفید» داده‌اند، سقوط کرد دوران کودتاهای سرخ در ترکیه و بسیاری از نقاط جهان به پایان رسیده بود.

در سال ۲۰۰۸ برخی وارد عمل شدن قضات و دادستان‌های سکولار ترکیه علیه حزب حاکم را «کودتای دستگاه قضائیه» لقب داده‌اند. هدف این نوع حرکت این است که نقش ارتش در قالب کودتاهای سرخ و یا سفید در ترکیه کمرنگ تردیده شود و با دخیل نمودن عنصر قانون و قوه قضائیه، انحلال حزب حاکم که با اقتدار در رأس حکومت قرار گرفته است، موجه نشان داده شود. لیکن با افشای عملیات شبکه سری و مخوفی که نام «ارگنه‌کن» داشت و دستگیری چند تن از رهبران آن از جمله چند ژنرال چهار ستاره بازنشسته ارتش که قصد براندازی دولت و ترور شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی و مذهبی را داشته‌اند بار دیگر روند تلاش‌ها برای انحلال حزب حاکم به نوعی رنگ و بوی همان سناریوهای کودتای سنتی را باز یافت. بطوری که همزمانی دستگیری وسیع رهبران ارگنه کن در چندین شهر ترکیه آنهم در شرایطی که «عبدالرحمان یالچین کایا» دادستان دیوانعالی قضایی ترکیه برای دفاع از کیفر خواست خود علیه حزب حاکم در دادگاه قانون اساسی ترکیه حضور یافته بود، تصادفی تلقی نمی‌شود.

تظاهرات وسیعی که طی روزهای اخیر در برخی شهرهای ترکیه در نفی کودتاها و کودتاگران برگزار شد و طی آن تظاهرکنندگان به یک قرن سکوت خود در برابر چنین جریاناتی پایان دادند حاکی از ورود ترکیه به دوران جدیدی از حیات سیاسی و اجتماعی خود است. به قول «آلتان» مردم ترکیه لزوم پاکسازی در عرصه سیاسی ترکیه را حس کرده‌اند. گمانه زنی‌هایی در باره ماهیت این رویارویی میان نیروهای اجتماعی و شبکه‌های قدرت امنیتی صورت گرفته است. برخی از منظر سیاسی به این مواجهه نگریسته و بر این باورند که برخلاف گذشته کشمکش‌های امروز، رقابت بر سر قدرت سیاسی بین دو طیف سیاسی چپ و راست نیست و در حال حاضر نزاع سختی بر سر قدرت بین دو جناح لائیک و دولت گرا از یکسو و جناح آزادیخواه و دموکرات و طرفدار حقوق بشر از سوی دیگر در جریان است. اگرچه اقشار جدید سیاسی در هریک از این دو جناح نیز وجود دارد. اما درمجموع طرفداران این دیدگاه معتقدند که چون دولت گراهای لائیک قلعه‌هایی نظیر پارلمان، کاخ ریاست جمهوری و نخست وزیری را از دست داده‌اند از عملیات ارگنه کن حمایت کرده و می کنند.

دیدگاهی نیزعلاوه بر جنبه سیاسی مسئله، از دیدی اقتصادی به آن نگریسته و بر این باور است که جناح دولت‌گرای لائیک نه فقط از تقویت موقعیت سیاسی اسلامگرایان در ترکیه نگران است بلکه تقویت موقعیت اقتصادی آنها را هم با نگرانی دنبال می کند. حتی طرفداران این دیدگاه، تحولات و کشمش‌های سیاسی اخیر در ترکیه را به‌نوعی مرتبط با چالش سرمایه‌داری سنتی حاکم بر استانبول از سوی بورژوازی خرده پای در حال قدرت‌گیری بخش آناتولی می‌دانند. بر طبق این نظریه سرمایه‌داری سنتی در استانبول که «توسیعاد» با در اختیار داشتن نزدیک به نیمی از تولید ناخالص داخلی ترکیه، مهمترین نماینده آن است می‌خواهد ساختار سنتی ترکیه به نحوی که تأمین کننده روند همگرایی ترکیه با غرب باشد، حفظ گردد. لیکن سرمایه‌داری آناتولی که مهم ترین نماینده آن نیز انجمن صاحبان صنایع و بازرگانان مستقل ترکیه موسوم به «موسیعاد» (از حامیان جریانهای اسلامگرایان و رقیب اصلی توسیعاد) است بشدت از گذر به مردم‌سالاری و شکستن انحصار سرمایه در ترکیه و از بین رفتن فاصله جبهه اقتصادی بین شرق و غرب این کشور و همگرایی با دنیا با حفظ ارزشهای ملی و معنوی حمایت می کند. طرفداران این دیدگاه یکی از علل دعوی انحلال حزب حاکم را مجادله بین این دو قشر سرمایه‌داری در ترکیه ارزیابی می کنند. در یکی از گزارش‌های اخیر نشریه «لارپوبلیکا» چاپ ایتالیا که «غول‌های اقتصادی اروپا» را تحلیل کرده با عنوان «معجزه ترکیه، اسلام، توربو کاپیتالیسم» به رشد بیش از اندازه سرمایه‌داران اسلامگرا در ترکیه پرداخته است و فعالیت این قشر از سرمایه‌داران را موجب جهش بزرگ در اقتصاد ترکیه می‌داند.

برخی دیگر نیز دعوای انحلال حزب حاکم را عمدتاً دعوایی سیاسی و ایدئولوژیکی دانسته و بشدت از گسترش اسلامخواهی در ترکیه که در قالب نمادهایی چون افزایش شمار محجبه‌ها در این کشور و یا افزایش شمار تعداد مساجد و... ناخرسندند، و این همه را ناشی از تلاش حزب حاکم در ترکیه در راستای انجام برخی اصلاحات سیاسی و آزادیهای بیشتر بیان و عقیده می‌دانند. همانند «ورال ساواش» دادستان پیشین دیوان عالی قضایی ترکیه که درخواست انحلال حزب اسلامگرا و حاکم وقت ترکیه یعنی حزب رفاه را مطرح کرده بود که در نهایت منجر به سقوط دولت اربکان گردید. او مدعی است حزب عدالت و توسعه نیز شریعت خواه است و نسل رادیکال‌های ترکیه را پرورش می‌دهد و لذا باید منحل گردد. صرف‌نظر از دیدگاه‌های دیگری که در این ارتباط مطرح هستند آنچه حائز اهمیت است مشکلات و عواقب ناشی از انحلال احتمالی حزب حاکم است.

بانگاهی مطمئن می‌توان گفت که اجرای پروژه انحلال پیامدهای زیر را در پی خواهد داشت:

- اختلال در روند دموکراسی در ترکیه و محدود شدن بیشتر آزادی دین و وجدان. لطمات اولیه این تصمیم بر نیروهای سیاسی ترکیه وارد خواهد شد برای احزاب دیگر چنین اقدامی این پیام را دارد که جست‌وجوی راه‌حلی اصلاحاتی را کنار بگذارند. در صحنه ترکیه که یک جامعه متکثر سیاسی است حذف یک نیروی دموکراتیک به اختلال‌هایی در روند ریشه دارشدن احزاب منجر می‌شود
- ترسیم نوینی از مرز بین دولت و حکومت در ترکیه
- احاله مسئله کردها به بوروکراسی نظامی که دارای نگرشی امنیتی به این مسئله است.
- اختلال در روند مذاکرات عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا با توجه به انتقاد شدید «اولی رن» کمیسر گسترش اتحادیه اروپایی که گفته است: «ممنوعیت یک حزب را بنا براساسنامه شورای دموکراسی اروپا تنها زمانی می‌توان قابل توجیه دانست که حزبی به خشونت روی آورد و از آن به عنوان ابزاری سیاسی استفاده کند که چنین مواردی برای حزب حاکم صدق نمی کند.»
- اختلال در روند رشد و توسعه اقتصادی ترکیه و...

اکنون به‌نظر می‌رسد ترکیه با دو گزینه روبه‌روست: پذیرش وضع ناشی از خواست لائیک‌ها ونظامیان یعنی همان شرایط بسته سیاسی که بر حفظ پارادایم‌های سنتی تأکید می‌کند.

دوم تن دادن به تغییرات و دگرگونی‌های دموکراتیک که دولت اردوغان به صورت گام به گام در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مطرح کرده است. علاوه بر طیف طبقه متوسط جامعه که خواهان این تغییرات بر اساس حفظ ارزشهای ملی و معنوی هستند نسل جدیدی از سیاستمداران و کار آفرینان در ترکیه رشد کرده‌اند که با حفظ هویت معنوی و فرهنگی ترکیه بسرعت در مسیر جهانگرایی و ادغام اقتصاد ترکیه در اقتصاد جهانی حرکت می کنند که نمی‌تواند با پارادایم‌های سنتی در ترکیه همخوانی داشته باشد. اردوغان رهبر حزب عدالت و توسعه سخنگوی چنین جریانی است که معتقد است حتی در صورت انحلال این حزب، از آنجا که ترکیه با اصول دموکراتیک به پیش می‌رود این کشور توانایی گذر از این دوران دردناک و بی‌ثباتی‌ها را دارد.

یورش تروریست‌ها به زائران کاظمین

گروه بین‌الملل- در حالی که خیل کثیر شیعیان از نقاط مختلف برای عزاداری در سالگرد شهادت امام کاظم(ع) عازم کاظمین هستند، گروه‌های تروریستی دیروز با انجام ۳ عملیات جنایتکارانه تلاش گسترده‌ای برای تحت‌الشعاع قرار دادن این مراسم تاریخی آغاز کردند.

تروریست‌ها این حملات انتحاری به کاروان زائران بارگاه امام هفتم شیعیان را در حالی انجام دادند که دولتمردان عراق پیش از این ضمن اجرای تدابیر امنیتی گسترده وعده حفاظت جانی زائران را داده بودند.

عملیات انتحاری تروریست‌ها دیروز در مسیر بغداد و کرکوک صورت گرفت که در آن ۳ عامل انتحاری زن با حمله به کاروان زائران بارگاه امام موسی کاظم(ع) تعداد زیادی از شهروندان عراقی را شهید و زخمی کردند.

پلیس عراق اعلام کرد در این انفجارهای پیاپی دست‌کم ۲۶ نفر کشته و ۸۵ نفر زخمی شدند.

این انفجارها در منطقه شیعه‌نشین کراده نزدیک کاظمین در شمال بغداد رخ داد.

این در حالی است که افراد مسلح ناشناس نیز هفت تن از زائران بارگاه ملکوتی حضرت امام موسی کاظم(ع) را در ناحیه مدائن در جنوب بغداد به شهادت رساندند.

این افراد با پای پیاده در حال عزیمت به بارگاه مطهر امام موسی کاظم(ع) بودند که توسط افراد مسلح ترور شدند.

گزارش‌ها حاکی است که خیل جمعیت سوگوار بی‌اعتنا به تهدید تروریست‌ها همچنان در حال عزیمت به سوی بارگاه امام کاظم(ع) هستند. به گزارش خبرگزاری‌ها شیفتگان این امام همام از چند روز قبل از مسافت‌های طولانی چند کیلومتر را در هوای سوزان عراق و با پای پیاده طی می کنند.

در همین حال قاسم عطا سخنگوی طرح امنیتی بغداد با اشاره به پیش‌بینی حضور گسترده و میلیونی زائران برای شرکت در مراسم سالگرد شهادت امام موسی کاظم(ع) از اطلاعات به دست آمده مبنی بر تلاش تروریست‌ها برای حمله به زائران خبر داد.

مقام‌های امنیتی عراق معتقدند حضور زائران مرقد امام موسی کاظم(ع) در سال جاری میلیونی بوده است.

مراسم عزاداری برای امام کاظم(ع) پس از تعزیه عاشورا و اربعین باشکوه‌ترین آئین مذهبی شیعیان عراق به حساب می‌آید.

همزمان با انفجارهای بغداد در انفجاری انتحاری که در شهر کرکوک به وقوع پیوست،۲۵ نفر کشته و ۱۵۰ نفر زخمی شدند.

● **المشهدانی به کما رفت**

محمود المشهدانی رئیس پارلمان عراق هدف یک حمله تروریستی قرار گرفت و به کما رفت.

العربیه اعلام کرد: محمود المشهدانی در حمله افراد مسلح زخمی شده و در اغما فرو رفته است. العربیه به جزئیات بیشتری از این حادثه اشاره نکرد.

● **شروط شورای امنیت ملی عراق برای امضای یادداشت تفاهم با آمریکا**

شورای سیاسی امنیت ملی عراق برای امضای یادداشت تفاهم با امریکا سه پیش‌شرط تعیین کرد که یکی از آنها ارائه جدول زمانی برای خروج نیروهای امریکایی از عراق است. شیخ «حمید معله» یکی از نمایندگان ائتلاف یکپارچه عراق اعلام کرد شورای سیاسی امنیت ملی عراق برای امضای هر توافق‌نامه یا یادداشت‌تفاهم با امریکا سه پیش شرط اساسی قرار داده است. «تعیین سقف زمانی برای خروج نیروهای خارجی»، «ادامه مذاکرات میان طرفین» و «علنی و شفاف بودن مذاکرات و حضور تمام نیروها و جریانات سیاسی در مذاکرات»، این سه شرط اساسی را تشکیل می‌دهد.

این در حالی است که دولت «جرج بوش» و ارتش امریکا در عراق تلاش‌های زیادی را برای طولانی‌تر کردن زمان حضور در عراق بدون تعیین سقف زمانی آغاز کرده است.

امریکا پیشتر مجبور شده بود تحت فشارهای داخلی مردم عراق توافق‌نامه امنیتی طولانی مدت خود را به یک یادداشت‌تفاهم تغییر دهد و امضای آن را با دولت عراق مطرح کند، اما گزارش‌ها حاکی از این است که موضوعات مهمی نظیر خروج نظامیان امریکایی از عراق یا استقرار پایگاههای نظامی آنان در این کشور اشغالی در این یادداشت تفاهم نیز وارد نشده است.

«موفق الربیعی»، مشاور امنیت ملی عراق نیز پیشتر اعلام کرده بود، هیچ یادداشت تفاهمی با امریکا بدون تعیین تاریخ ثابت و تعیین افق زمانی واضح برای خروج کامل نیروهای خارجی از عراق قابل قبول نیست.

● **اعتراف ارتش امریکا به کشتار غیرنظامیان**

ارتش امریکا در بیانیه‌ای اعتراف کرد که نظامیان امریکایی ماه گذشته میلادی غیرنظامیان بی گناه عراقی را به کشتن داده اند.

این بیانیه ارتش امریکا با ادعاهای قبلی آن که گفته بود این افراد شبه نظامی بوده‌اند تناقض داشت. ارتش امریکا از یک مرد و دو زنی که در آن حادثه کشته شده‌اند، با عنوان شهروندان عراقی نام برده است.

حادثه ۲۵ ژوئن (۵ تیرماه) و کشتار غیرنظامیان پس از آنکه مقامهای عراقی هویت سه فرد کشته شده را کارمند بانک اعلام کردند، بحث برانگیز شد.

بزرگترین عملیات تروریستی در آستانه دادگاه ترکیه

گروه بین‌الملل – اغلب مقام‌ها و شخصیت‌های سیاسی ترکیه عملیات تروریستی استانبول را که در بحبوحه جدال سیاسی میان سکولارها و اسلامگرایان صورت گرفت محکوم کردند.

براثر این دو انفجار که در منطقه «گون‌گورن» استانبول رخ داد، ۱۷ تن کشته و بیش از ۱۵۰ نفر زخمی شدند.

به گزارش آسوشیتدپرس این دو انفجار که به فاصله اندکی از یکدیگر روی داد مرگبارترین حمله علیه افراد غیرنظامی در ترکیه ظرف پنج سال گذشته است.

فرماندار استانبول این انفجارها را حمله‌ای تروریستی خواند اما مقامات مسئول هیچ گروه خاصی را به عنوان عامل این انفجار معرفی نکرده‌اند و هنوز هیچ فرد یا گروهی مسئولیت این انفجارها را بر عهده نگرفته است.

شبکه تلویزیونی سی.ان.ان ترکیه به نقل از منابع امنیتی این کشور اعلام کرد: پلیس این کشور گمان می‌کند اعضای حزب کارگران کردستان موسوم به پ.ک.ک عامل این انفجار باشند زیرا گزارش های اطلاعاتی حاکی از آن بود که اعضای پ.ک.ک در حال برنامه‌ریزی برای بمب‌گذاری در شهرهای ترکیه هستند.

معمر گولر فرماندار استانبول به خبرنگاران گفت: هیچ گونه شکی نیست که این انفجارها حمله‌ای تروریستی است.

شاهدان اعلام کردند نخستین انفجار در محله مسکونی گون‌گورن استانبول و در میدانی شلوغ روی داد. در حالی که مردم برای کمک به قربانیان این انفجار در محل حادثه تجمع کرده بودند انفجاری شدیدتر روی داد انفجار دوم به فاصله ده دقیقه با انفجار اول به وقوع پیوست.

عبدالله گل رئیس جمهور و رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه این انفجارها را بشدت محکوم کردند.

عبدالله گل در بیانیه‌ای مکتوب اعلام کرد هیچ هدفی از طریق خشونت کشتن مردم بی‌گناه و تروریسم به دست نخواهد آمد.

در این بیانیه آمده است: این حملات نشان داد عاملان این حادثه چه اندازه بی رحم و ظالم هستند. امریکا، آلمان، سازمان ملل و سایر نهادها و کشورهای دنیا این انفجارها را محکوم کردند. این انفجارها درست چند ساعت قبل از آغاز به کار دادگاه عالی ترکیه برای رسیدگی به پرونده حزب حاکم عدالت و توسعه به رهبری «رجب طیب اردوغان» به وقوع پیوست.

برخی دیگر از تحلیلگران نیز با اشاره به در جریان بودن پرونده رسیدگی به اقدامات براندازی شبکه ارگنه کن، احتمال دست داشتن اعضای این شبکه مخفی را در انفجارهای استانبول رد نکرده اند.

● **رایزنی قضات دادگاه قانون اساسی درباره انحلال حزب حاکم**

طبق وعده رئیس دادگاه قانون اساسی ترکیه، رایزنی ۱۱ عضو این دادگاه برای دستیابی به رأی نهایی درباره درخواست انحلال حزب حاکم این کشور و محکومیت سیاسی برای ۷۱ تن از رهبران این حزب از جمله «عبدالله گل» رئیس‌جمهور، «رجب طیب اردوغان» نخست‌وزیر و «بلند آرنیچ» رئیس سابق مجلس ملی ترکیه آغاز شود.

دادگاه قانون اساسی ترکیه قبلاً هم انحلال احزاب رفاه و فضیلت را در کارنامه خود ثبت کرده است و چنانچه در جلسه رأی‌گیری نهایی ۷ تن از ۱۱ عضو این دادگاه با انحلال حزب عدالت و توسعه موافقت کنند این حزب نیز به سرنوشت احزاب رفاه و فضیلت دچار خواهد شد.

همزمان با شور این ۱۱ قاضی، دادگاه حقوق بشر اروپا نیز این پرونده را بررسی کرد.

تحول در نیروی دریایی روسیه

گروه بین‌الملل- روسیه قصد دارد با ساخت چند ناو هواپیمابر و تقویت ناوگان زیردریایی‌های هسته‌ای، نیروی دریایی خود را نیرومند سازد.

«ولادیمیر ویسوتسکی» فرمانده نیروی دریایی روسیه اعلام کرد که روسیه ناوهای هواپیمابر ویژه‌ای را برای ناوگان دریایی خود در شمال و اقیانوس آرام خواهد ساخت.ویسوتسکی که در «روز نیروی دریایی روسیه» سخن می گفت در ادامه افزود: ما این گروه را یک سیستم ناو هواپیمابر دریایی می‌نامیم که به عنوان ناوگان‌های سرفرماندهی در شمال و اقیانوس آرام مستقر خواهد شد. ایجاد چنین سیستمی پس از سال ۲۰۱۲ آغاز می‌شود. بر اساس این گزارش، روسیه هم اکنون تنها یک ناو هواپیمابر با نام «نیکولای کوزنتسف» در اختیار دارد. این ناو هواپیمابر در سال ۱۹۸۵ آغاز به کار کرد اما به دلیل ناآرامیهای پس از سقوط اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ به مدت ۱۰ سال فعالیت خود را متوقف کرد.

بازداشت ۵۰ چهره دانشگاهی حماس در کرانه‌باختری

گروه بین‌الملل- تنش‌های اخیر میان گروه‌های فلسطینی با دستگیری ده‌ها تن از چهره‌های دانشگاهی حماس توسط فتح وارد مرحله جدیدی شد.

منابع وابسته به جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) اعلام کردند نیروهای امنیتی هوادار فتح دهها تن از فعالان (حماس) از جمله استادان دانشگاه را در کرانه باختری رود اردن بازداشت کردند.

به گزارش خبرگزاری رویترز حماس اعلام کرد نیروهای امنیتی فتح بیش از پنجاه فعال حماس از جمله استادان و دانشجویان دانشگاه النجاه و اعضای شورای شهر محلی نابلس واقع در کرانه باختری رود اردن را بازداشت کردند.

نیروهای وابسته به فتح همچنین دست کم بیست فعال حماس را در شهر جنین و پانزده تن دیگر را در طولکرم بازداشت کردند.

پیش از این اختلافات جدید در جناح فلسطین پس از آن شروع شد که انفجارهای زنجیره‌ای در نوار غزه باعث مرگ ۵ عضو حماس و یک دختر شد.

حماس، فتح را عامل این حمله انتحاری می‌داند.

دستگیری اعضای حماس در حالی صورت می‌گیرد که محمود عباس رئیس‌تشکیلات خودگردان فلسطین در دیدار با مبارک بار دیگر خواستار گفت‌وگو با حماس شده است.

همچنین برخی طرف‌های عربی خواستار استقرار نیروهای عربی در غزه برای پایان دادن به دودستگی میان این دو جنبش شده‌اند.

اما محمد نصر عضو دفتر سیاسی حماس تأکید کرد طرح استقرار نیروهای عربی در غزه به هیچ وجه به حماس ارائه نشده و این جنبش آن را نمی‌پذیرد.

رایزنی برای حل نخستین اختلاف دولت سنیوره

گروه بین‌الملل- در پی بروز اختلاف میان دو جناح ۱۴ مارس و ۸ مارس بر سر مفاد نخستین بیانیه دولت لبنان، دیدارهای فشرده بین گروه‌های سیاسی لبنان، با میانجیگری طرف‌های عربی بویژه عربستان و قطر شروع شده است.

به نوشته روزنامه السفیر، تماس‌ها و دیدارهای دوجانبه و چندجانبه نبیه بری، رئیس پارلمان و فؤاد سنیوره، نخست وزیر لبنان با شخصیت‌های سیاسی لبنان و مذاکره کنندگان عربی با هدف اعلام بیانیه دولت ادامه دارد.

دبیرخانه اتحادیه عرب، قطر و عربستان برای تشویق طرف‌های سیاسی لبنان با هدف پشت سر گذاشتن اختلافات درباره بیانیه دولت تلاش تازه‌ای را به کار گرفته‌اند.

عبدالعزیز خوجه، سفیر عربستان در بیروت نیز در ادامه تحرکات خود برای تنظیم بیانیه دولت جدید لبنان، بعد از دیدار خود با نبیه بری این دیدار را مثبت ارزیابی کرد و گفت: حل بحران دولت لبنان بزودی ممکن خواهد بود.

در عین حال طلال ارسلان، وزیر جوانان و ورزش لبنان در سخنانی با اشاره به سلاح مقاومت بر ضرورت گنجاندن موضوع مقاومت در عمق بیانیه دولت تأکید کرد.

کمیته وزرای دولت لبنان تاکنون ۱۰ جلسه برای تدوین مفاد بیانیه جدید دولت تشکیل داده است ولی همچنان بین اعضای این کمیته اختلاف وجود دارد.

● **وجود اسرائیل برای توجیه سلاح مقاومت کافی است**

نبیل قاووق، مسئول حزب‌الله لبنان در جبهه جنوب با اعلام این که دفاع از سلاح مقاومت، حزب‌الله را خسته نمی‌کند، گفت: وجود اسرائیل برای توجیه سلاح مقاومت کافی است. شیخ «نبیل قاووق»، با اشاره به این که بحث درباره سلاح مقاومت موضوع تازه‌ای نیست، تأکید کرد که این موضوعات نمی‌تواند مانعی برای ادامه وجود یا پیروزی‌های این سلاح به شمار آید.

وی تأکید کرد: حزب‌الله مناعت طبع لازم برای مواجه شدن با این سخنان نیش‌دار را دارد و این بحث‌ها ما را خسته نمی‌کند و از قدرت ما در کامل کردن پیروزی‌ها و انجام تکلیف در دفاع از میهن و مقاومت نمی‌کاهد.

سوریه: صلح فقط به شرط خروج اسرائیل از جولان

گروه بین‌الملل ـ سوریه برقراری هرگونه صلح با اسرائیل را به خروج کامل این رژیم از بلندی‌های جولان مشروط کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، «عماد مصطفی»، سفیر سوریه در واشنگتن بر ضرورت پایان دادن به وضعیت جنگی با اسرائیل تأکید کرد ولی شرط آن را خروج این رژیم از بلندی‌های جولان دانست.

عماد مصطفی گفت : «ما خواهان به رسمیت شناختن متقابل و پایان دادن به وضعیت جنگی با اسرائیل هستیم.»

وی افزود: «ما را دعوت کردند تا بر سر میز مذاکره حاضر شویم و صلح را برقرار کنیم و یک بار برای همیشه به حالت جنگ خاتمه دهیم.»

وی خاطرنشان کرد، برای تحقق صلح، اسرائیل باید از مناطق بلندیهای اشغالی جولان در سال ۱۹۶۷خارج شود. اسرائیل تاکنون با این شرط مخالفت کرده اما موافقت خود را با اصل عقب‌نشینی در برابر صلح اعلام کرده است.

سوریه و رژیم صهیونیستی پس از هشت سال در ماه مه اعلام کردند مذاکرات غیرمستقیم خود را با هدف رسیدن به سازش از سر گرفته‌اند.

دمشق و تل‌آویو قرار است چهارمین دور مذاکرات غیرمستقیم را با میانجیگری ترکیه در استانبول ادامه دهند.

گروه مذاکره‌کننده سوریه و رژیم صهیونیستی تاکنون به طور مستقیم دیدار و گفت‌وگو نکرده‌اند زیرا دمشق ارتباط مستقیم با دشمن صهیونیست را رد کرده است.

نگاه

مناقشه درون حکومتی عراق

گروه بین‌الملل- روزهای اخیر برای سیاستمداران عراقی روزهای پرمشغله‌ای در حوزه تصمیم گیری است. در این برهه آنها می‌بایست تکلیف چند موضوع حیاتی را روشن کنند. در صدر این مسائل پس از قضیه وضعیت نظامی امریکا انتخابات شوراهای استانی عراق قرار دارد. ظرف این هفته جلسات مهمی در بغداد و اربیل پیرامون لایحه انتخابات برگزار شد که در جریان آن، جناح‌ها و رهبران برسر این موضوع دچار دودستگی شده‌اند. بیشترین اختلاف بر سر مسئله کرکوک است، شهری که کردها از حیث تاریخی آن را سرزمین مادری خود می‌دانند. اما اکنون تمام اقوام از کردها و عرب‌ها تا ترکمن‌ها و اقلیت‌های دینی در آن سکنی گزیده‌اند.

بار نخست که بحث برگزاری انتخابات شوراهای استانی مطرح شد کردها از آن استقبال کردند و آن را در جهت برآورده شدن خواست‌های خود دانستند اما پس از آن که پارلمان عراق در تنظیم نظامنامه انتخابات، بحث تقسیم استان کرکوک به چهار حوزه انتخاباتی عرب، کرد،ترکمن و اقلیت‌های دینی را مطرح نمود، نگاه مقام‌های اربیل که به صورت خودمختاری شمال عراق را اداره می‌کنند، تغییر کرد. این طرح را جناح بارزانی با استدلال و مدعیات تاریخی رد کرد. نمایندگان کرد در پارلمان عراق نسبت به اینگونه تصمیم‌گیری اعتراض کردند و آن را در جهتی خلاف منافع خویش دانستند و با بیان این‌که کرکوک استانی است که از منابع نفتی غنی برخوردار است و سرزمین مادری آنها می‌باشد تأکید کردند هرگز حاضر نیستند آن را با ترکمن‌ها، اعراب و اقلیت‌های دینی تقسیم کنند. فراکسیون کردها حتی تهدید کرده‌اند اگر در روز رأی‌گیری همچنان بر این موارد پافشاری شود و بخواهند استان کرکوک را به ۴ حوزه انتخاباتی تقسیم کنند، آنها انتخابات را تحریم خواهند کرد. سرانجام آنها تهدیدشان را روز چهارشنبه عملی کردند و نمایندگان کرد و احزاب ائتلافی‌شان از پارلمان خارج شدند تا با نوعی آبستراکسیون قانون انتخابات شوراهای استانی در غیاب آنها با اکثریتی ضعیف تصویب شود. قانون انتخابات شاید اولین محور مورد اختلاف میان دو مقام ارشد حکومت عراق یعنی نوری مالکی و جلال طالبانی است. مالکی که به تأثیرات سیاسی این قانون در تعمیق جهات سیاسی توجه دارد با صدور بیانیه‌ای تصویب این لایحه را نشانه‌ای از پیشرفت سیاسی عراق خواند و از آن استقبال کرد. اما در مقابل جلال طالبانی نارضایتی خود را از آن اعلام داشت.

به این صورت لایحه انتخابات که قرار بود یکی از سکوهای توسعه سیاسی باشد به بن‌بست تبدیل شد. طبق قانون اساسی عراق برای تبدیل یک لایحه به قانون، باید شورای سه عضوی ریاست‌جمهوری به ریاست رئیس‌جمهور آن را به تصویب برساند، اماطالبانی تصویب قانون شوراهای استانی را وتو و ملغی کرد. طالبانی در بیانیه خود مدعی شد که این لایحه نقض قانون اساسی است چراکه با منافع کردها در تضاد و با اصل توافق‌های ملی مغایرت دارد.

شاید آنچه طالبانی را به متوقف ساختن این طرح موفق ساخته همراهی چهره شاخص شیعه از جمله معاون طالبانی بود. عادل عبدالمهدی براساس پیمان حزبی جناح شیعه با کردها حاضر نشد متحدانش را تنها گذارد.

اما واقعیت این است که اختلاف اخیر در زمینه قانون انتخابات استانی تابعی از یک مناقشه بزرگ بر سر منابع نفتی کرکوک است در این راستا مقام‌های کردستان عراق چند ماهی است که زورآزمایی پنهان با دولت مرکزی عراق و وزارت نفت آن بر سر درآمدهای نفت دارند. مطابق قانون جدید نفت عراق، معاملات بین سران کرد و کمپانی‌های خارجی ممنوع و غیرقانونی اعلام شده و سرمایه‌گذاران خارجی باید با دولت طرف قرارداد باشند و دولت تصمیم بگیرد که چگونه باید عواید حاصل از فروش نفت و گاز را بین اقوام مختلف شیعیان، سنی‌ها و کردها تقسیم کند. اما از آنجا که بیشتر نفت عراق از حوزه نفتی کرکوک تولید می‌شود، تشکیلات دولت محلی بارزانی چنین خواسته‌ای را قبول نکرده‌اند. تا جایی که اربیل بی‌خبر از بغداد وارد مذاکره و داد و ستد با شرکت‌های نفتی غربی و عربی شده است.

با وجود این، به باور ناظران، تعارض منافع اقتصادی جناح بارزانی که از نفوذ بالایی بر نهاد ریاست جمهوری برخوردار است چیزی نیست که روابط مالکی و فراکسیون کردها را به هم ریزد. سران شیعه و کرد در حکومت امروز عراق ائتلافی ناگسستنی برقرار کرده‌اند که از سقوط صدام در ۲۰۰۳ تاکنون، این ائتلاف محور و مدار همه معادلات سیاسی بغداد بوده است.

زمزمه تغییر براون شدت گرفت

گروه بین الملل- به دنبال شکست های پی‌در پی حزب کارگر در انتخابات انگلیس و ناکامی دولت گوردون براون در مهار بحران اقتصادی این کشور، شماری از اعضای عالی‌رتبه این حزب حاکم، طرح تغییر کادر رهبری حزب را مطرح کردند.

چند تن از اعضای عالی رتبه حزب کارگر در پارلمان انگلیس از جمله برخی وزرای سابق تصمیم دارند در نامه‌ای به کابینه، وزیران را به تلاش برای برگزاری انتخابات رهبری حزب و برکناری گوردون براون ترغیب کنند.

روزنامه دیلی تلگراف نوشت، گروهی از اعضای میانه‌رو پارلمان انگلیس در حال تنظیم نامه‌ای خطاب به کابینه این کشورند که در آن دلایل یأس و نارضایتی خود را درباره مشکلاتی که پیش روی حزب کارگر است برشمرده اند.

این نمایندگان بر این باورند که باید برای بهبود این وضع ناخوشایند انتخابات رهبری حزب برگزار شود.

بدین ترتیب صحنه برای مبارزه با رهبری حزب کارگر قبل از کنفرانس سالانه مهم این حزب در منچستر درپایان سپتامبر مهیا می‌شود. دیوید میلیبند و جک استراو از گزینه‌های مطرح برای رهبری حزب کارگر هستند.

این در حالی است که نتایج یک نظرسنجی جدید دیلی تلگراف نشان می‌دهد عموم مردم به طور فزاینده‌ای نظر مساعدی درباره دیوید کامرون رهبر حزب محافظه‌کار دارند به طوری که اکثریت آنها می‌گویند او یک رهبر باصلاحیت است. نظرسنجی دیگری برای روزنامه ایندی‌پندنت نشان داد تقریبا نیمی از مردم فکر می‌کنند رهبر حزب محافظه‌کار برای نخست‌وزیری آماده‌است.

تلاش برای برکناری براون به طور جدی یک هفته قبل از شکست بزرگ حزب کارگر در انتخابات میاندوره‌ای در گلاسکو آغاز شد، نتیجه این انتخابات چندین وزیر کابینه را بر آن داشت که اذعان کنند حزب کارگر یا نیاز به تغییر براون دارد و یا با شکست قطعی در انتخابات عمومی آینده مواجه خواهد شد. با این حال هریت هارمن معاون حزب کارگر در حمایت از براون تأکید کرد: مشکلات اقتصادی کشور و نه اقدامات نخست‌وزیر مسئول گرفتاری‌های حزب کارگر است.

گزیده اخبار

پرونده جدید علیه شیناواترا

دیوان عالی تایلند با پذیرش پرونده فساد مالی جدید بر ضد تاکسین شیناواترا نخست‌وزیر مخلوع این کشور موافقت کرد.تاکسین و ۴۶ تن دیگر به علت قانونی کردن یک طرح بخت آزمایی متهم هستند.یک نهاد مبارزه با فساد مالی در تایلند اعلام کرده است این اقدام (گروه تاکسین) به هدر رفتن یک میلیارد و صد میلیون دلار از درآمدهای دولت منجر شده است.

انگشت‌نگاری در فرودگاه‌های انگلیس

از سال آینده از همه مسافران در فرودگاه‌های انگلیس انگشت‌نگاری می‌شود.

طرح انگشت‌نگاری با مخالفت شدید دیده‌بان حریم خصوصی در انگلیس مواجه شده است و اوایل امسال فرودگاه هیترو از اجرای طرح‌های مشابهی صرف نظر کرد.

قانون تازه برای حقوق کرزای و مقام‌های کابل

براساس لایحه جدید مجلس نمایندگان افغانستان، حقوق حامد کرزای رئیس‌جمهور ماهانه، ۳۲۰ هزار و ۵۰۰ افغانی (معادل ۶۲۱۰ دلار) که بالاترین میزان حقوق است، تعیین شد.

طبق اصل ۱۵۵ قانون اساسی افغانستان حقوق معاونین رئیس‌جمهور، وزیران و اعضای اتاق‌های شورای ملی، قضات و دادستان‌ها نیز طبق قانون تعیین خواهد شد.

پیروزی حزب حاکم کامبوج در انتخابات پارلمانی

نتایج اولیه انتخابات پارلمانی در کامبوج حکایت از پیروزی حزب حاکم این کشور به رهبری نخست وزیر آن دارد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، بر اساس نتایج اولیه شمارش آرا در کامبوج، حزب حاکم «مردم کامبوج» موفق به کسب ۶۰ درصد از آرا است. نتایج شمارش اولیه آرا در ۱۱استان از ۲۴ استان کامبوج نشان داد که حزب مردم کامبوج (CPP) توانسته اکثریت آرا را در این استان‌ها کسب کند. بر اساس اعلام کمیته ملی انتخابات کامبوج، حزب اصلی مخالف دولت این کشور موسوم به «سام رینسی» ۲۲/۹ درصد آرا را کسب کرده و بقیه آرا میان احزاب کوچکتر تقسیم شده است. سخنگوی حزب CPP با اعلام پیروزی حزبش در انتخابات، اظهار داشت که این حزب ۹۱ کرسی از ۱۲۳ کرسی پارلمان را کسب کرده و دو سوم اکثریت مجلس را به‌دست آورده است.

حمله موشکی از افغانستان به پاکستان

اصابت یک فروند موشک شلیک شده از افغانستان به یک باب منزل مسکونی در منطقه قبیله‌ای در پاکستان جان دست‌کم شش پاکستانی را گرفت.

هنوز معلوم نیست این موشک از سوی نیروهای طالبان در افغانستان شلیک شده است و یا این که نیروهای ائتلاف خارجی به رهبری ناتو عامل این حمله بوده‌اند.

اما شماری از شاهدان گفتند که قبل از حمله شاهد جت‌هایی بودند که از سمت افغانستان به پرواز درآمده بودند.